

Concours de poésie en occitan et en catalan sur le thème

Las fonts medievalas / Les fonts medievals

Image extraite de la couverture de *Les Aventures du Chevalier Jaufré*, édition trilingue, CRDP de Montpellier 2009, Coll. Los camins de la vida

Granda foguèt la cort e rica e bona. I aviá fòrça personas ricas, de reis, de comtes e de ducs. Sénher Gauvain l'astruc e sénher Ivan lo cortés [...] E la reina Guilalmièr e los barons e cavalièrs...	<i>Grans fo la cort e rica e bona, E ac mota rica persona De reis, de comtes e de ducz, E moseiner Galvain l'estrucz E Yvans le ben enseintz [...] E la reina Guilalmier E:l baro e li cavaller...</i>	La cort era nombrosa, rica i bona. Hi havia molts senyors potents, reis, comtes i ducs. Galvany l'afortunat, i Ivan el cortès [...] I la reina Guillalmier, els barons i els cavallers...
---	--	---

Jaufré (v. 485-489, 499-50), XIII° s.

Les poèmes sont inspirés librement de ce monde médiéval qui raconte les exploits des seigneurs et des chevaliers, la beauté des dames auxquelles ils vouent leur amour, le talent des troubadours et des jongleurs, la vie dans les châteaux-forts... mais aussi l'existence difficile des petites gens... Ils évoquent les héros, les lieux, les combats, les prouesses, les joies et les peines, les moments de divertissement, en faisant revivre cet univers lointain et fascinant...

ANTHOLOGIE :

Lycées bilingues | Liceus bilingües

Premiers prix / Primers premis (ex-aequo) :

A dalt de la torrella,

Et salvaré a dalt de la torrella,
Sóc cavaller i tu ets la més bella,
T'estimaré fins que tu siguis vella,
Et guardaré per sempre en la torrella.
Hi pujarà un ocell viatger,
T'explicarà que sóc foll i t'estim,
A la creuada, no cometré cap crim,
Actuaré com a bon cavaller.

Ingrid PARENT, seconde bilingue, Lycée Aristide-Maillol, Perpignan

Octaves de décasyllabes sur le modèle formel d'un poème d'Ausiàs March (*Si com lo taur se'n va fuit pel desert*), à partir de l'adaptation libre de chansons d'amour contemporaines *Boig per tu* (Sau), *La meva terra és el mar* (Lax'n'Busto), *Rere teu* (Gossos), *Que tinguem sort* (Lluís Llach)

Image de Maria BECAT,
Lycée Arago

Amor a Terra Santa

Sóc un creuat que se'n va a Terra Santa
Que es posa foll de no ser més amb tu.
Et portaré terra santa per a tu,
Com un romeu perdut per Terra Santa.
Tu la més bella, jo no t'oblidaré,
T'enviaré per mar el meu amor.
De Terra Santa, t'arribaran els plors,
Jerusalem, te l'alliberaré.

Victor MOCCAND, seconde bilingue,
Lycée Aristide-Maillol, Perpignan

Lycées : langue vivante | Liceus: llengua viva

Premier prix / Primer premi :

El lament del trist emmascarat

*S'hi són dos ocellets, una merla i un rossinyol,
que volen junts, l'un vestit de riure, l'altre de dol.
Passen per sobre d'un bosc, arriben a una clariana.
Una ciutat hi jeu, una ciutat humana.
A la branca d'una alzina es posen els ocellets dolçament.*

*Contemplen al lluny els homes fent:
Allà una església estan construint,
aquí un infant malalt s'està morint.
malgrat la guerra, la fam, la malaltia,
segueix la vida sa via.*

*Els ocells es recorden del que passà,
mirant al lluny on abans un castell tronà.
Escolteu, vós qui sou alertes, escolteu la història,
de lo rei Tirà, lo trist emmascarat, tingueu memòria!*

* * *

És lo trist emmascarat,
a la cara blanca, ja no immaculada,
de la sang de la terra tacada.
Ell contempla, sense pensar,
lo foc engabiat en la llar
que balla, presoner de les barres de metall.
Lo trist senyor pensa en la noia
que té engabiada fa quinze dies.
D'amor boig lo senyor està,
però ella no l'estima.
És avui el dia més important per lo senyor
car decidí que seria dels seus intents
l'últim per tenir-la.
Per això beu, per tenir forces,
trobar-les per moure's,
però a cada glop se li estrenyen les entranyes
i la por el guanya.
Ebri s'aixeca i amb pas inquiet,
va cap a la gàbia on la noia és presa i li diu:

*- Avui, dolça, te dono la llibertat,
que té per preu ton amor,
car vull que m'estimis, vull que meua sies.
Mira, aquí en la meva mà tinc la clau de la
gàbia,
ara t'obro, vull que meua sies.*

- Mai seré teva, diu ella

*- T'estimo, li diu. Deixa'm per mi tenir els ulls
que pel teu home tu tenies
i que tu per mi tinguis la mateixa mirada.*

- Mentider, traïdor. I la gàbia?

- La gàbia era per contemplar el teu enyor.

*- Calla't, no diguis res més,
cada paraula que diues
és pel meu cor una punyalada!
No diguis res, però deixa'm estimar-te!*

*- Jo no vull jeure amb tu, vull fugir o morir!
Deixa'm que el foc em cremi!*

*-Vigila, vigila! El foc, maldit,
no pot destruir els meus somnis!*

La dona a llavors, tot agafant les barres
que tenia lo foc engabiat
es llençà dins les flames
i mentre el seu cos cremava i cridava,
la màscara es desfà. Diu lo senyor:

*- Ai las, què feres, dona maldita, estimada!
Per què t'has llençat al foc, maldit foc,
que destrossa el meu somni, ma vida?*

I lo senyor, boig es tornà
i boig fou en el moment de morir ell també
quan el foc s'estengué per son cos
i el malson desaparegué
com els raigs de sol a l'alba
cremen els somnis de l'adormit inconscient
que s'ajagué, a terra, al peu d'un arbre.

*Dijous 16 de març, a Perpinyà.
Pere JORDA-MANAUT, TS2.Lycée Arago*

Deuxième prix / Segon premi

La princesa

Un bonic dia,
em passejava a la vora del llac,
quan vaig veure un bonic vestit estès en l'herba.
Vaig aixecar els ulls i allà dins l'aigua,
la princesa del gran castell,
nedava nua dins l'aigua clara.

Es desplaçava com una princesa dins la mar.
Els seus cabells rossos eren ondulats amb remolins,
els seus ulls eren blaus com els cels i les seves galtes rosades.
La seva pell era molt pàl·lida.
La pincesa ballava i nedava de tal manera
que em va semblar que era un àngel del paradís.

Quan de sobte em va veure...
Allavors, es va aturar en sec i em va somriure.
Després la bonica princesa es va vestir i em va donar la mà.
I quan el sol de ponent va aparèixer
la princesa em va mirar als ulls
i em va oferir el bes més dolç de tot el món.

Jodie DOMERGUE, 1L2, Lycée Arago, Perpignan.

Deuxième prix ex-aequo :

El Banquet

Avui és dia de gran festa al castell
pels nobles de sang, bells i belles,
que de tot el regne han vingut tot ballant.

Gran festa al castell
amb rams i cançons.
Manon avui fa setze anys
i porta els plats i les safates,
pesats en les seves mans d'infant.

Els bonics uniformes dels cavallers,
Manon contempla
homes i dones amb somriures blancs,
ben vestits i molt modats.

Riures, somriures i balls.
La Manon es meravella omplint els plats,
Llums, música i sorolls,
avui és festa al castell!

Passen els anys
i la pobra Manon continua a servir,
en la seva vida de pena.
Però allà crema en els seus records
la joia i el bon humor,
d'aquella festa en el Castell!

Amèlie BOUSQUET, Term ES 1, Lycée Arago, Perpignan

Mentions spéciales / Mencions especials :

L'època passada.

En una època passada
On els comtes i els cavallers
Amb la seua armada
Vivien en bells castells

Els trobadors lloaven la gran bellesa
De les dames de la cort o la princesa
Amb poesies i cançons
I una música de fons

Mentre que els Almogàvers
Conquerien noves terres
I els comtes feien guerres

I el Canigó nevat
Que amagava nimfes i fades
Des del seu cim elevat
Contempla les terres catalanes.

Marta BECAT, 1L2 Lycée Arago, Perpignan

La bruixa

La bruixa és,
com en els contes de princeses
vestida d'un llarg vestit
negre com la nit...

Johanna CAMPOS, T S2 Lycée Arago, Perpignan

Collèges bilingües 6-5 | Col·legis bilingües 6-5 :

Premiers prix | Primers premis (ex-aequo)

Els herois de l'Edat Mitjana,

A l'Edat Mitjana,
Els herois, els cavallers,
Per llur heroïna, tots els perills encaraven.

Les princeses,
Al castell tranquil·les,
No tenien por.

Les criatures màgiques,
Trolls, dracs i bruixes, tos de llamps al cel,
Vivien històries tràgiques.

A totes les històries d'amor,
Hi havia princeses i prínceps
Junts fins a la mort.

Lisa RIFF, 6^o2, Collège Pierre de Coubertin, FONT-ROMEU

El rei Martí

El rei Martí era un bon rei,
Un molt bon rei, un molt bon rei,
Amb els trobadors i les princeses
I també amb les comteses!

Aquest rei havia de casar-se,
Però amb qui, amb qui?
Amb una molt bonica fada
Però on trobar-la, on trobar-la?

Féu marxar tres cavallers,
Tres cavallers, tres cavallers,
Per trobar aquesta fada
Aquesta fada, aquesta fada!

I quan la buscaren,
La bonica fada, la bonica fada,
Al bosc anaren, al bosc anaren,
Per amagar-se, per amagar-se!

De trobar-la provaren,
Provaren, provaren,
Però la fada no es mostrà,
I al palau van tornar.

El rei boig de ràbia,
Boig de ràbia, boig de ràbia,
Alçà la seva espasa
Per poder-se matar.

Finalment amb la pagesa es casarà,
Es casarà, es casarà,
Molts fills tindran
I feliços viuran!

Noémie TOUBERT, 5^o2, Collège Pierre de Coubertin, FONT-ROMEU

Collèges : langue vivante 6-5 / Col·legis: llengua viva 6-5 :

Premier prix | Primer premi

Tirant lo Blanc,

Tirant lo Blanc era un gran guerrer
I acceptava tots els desfiaments...
Rigorós,
Aventurer,
No tenia mai temor...
Tirant encontrà en duel

L'immens gegant,
Orgullós...

Brau tirant l'enfrontà,
L'empunyà i el vencé:
Aptesa,
Noblesa i
Coratge!

Clément BUONANNO, 6^o6, Collège « Le Ribéral », Saint-Estève.

Mentions spéciales | mencions especials

El Castell

Hi havia una vegada
El Pepet i el Jaumet.
Jugaven.
-Oh! Quin arbre!
-Pugem?
-Hi ha dos troncs:
Un per tu i un per mi.

El Pepet des de l'arbre
Veu un castell.
-Oh! Jaumet, has vist el castell?
-Sí el veig.
-Anem, és bell.
-Bona idea, correm.

Però en Jaumet i en Pepet
Cauen en un forat,
I des d'allà
Un altre forat veuran.
El Pepet i el Jaumet
Miren pel forat
I veuen...el castell!

Luan BLACU, 6^o2, bilingue, Collège Pierre de Coubertin, FONT-ROMEU

Collèges : langue vivante 4-3 / Col·legis: llengua viva 4-3 :

Premiers prix / Primers premis (ex-aequo):

Els cavallers grocs

Em recordo d'aquells cavallers grocs
Que han mort pel poder polític.
Fa ara una mica més d'un mig mil·leni
El poble, l'església i els nobles es mataven.
Vostès, Nobles, voleu tots els poders,
Sabeu quants homes són morts

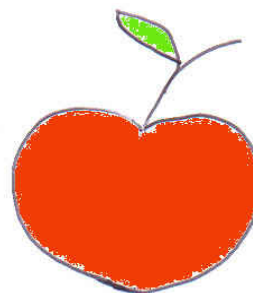
En les vostres baralles?
Tot el vostre país és destruït,
Les vostres collites cremades
I la sang d'un rei ha fluït
Sobre el vostre estandard.

Thibault DOUMERGUE, 3^o3, Collège Pierre de Coubertin, Font-Romeu

La poma de l'Amor

Ahir vaig veure els joglars jugar amb pomes.
He somiat de vós aquesta nit, vós éreu ma poma d'amor.

Una poma tan bella, tan vermella,
Com el meu cor que només batega per vós.

Tan sucosa com ma sang que borboleja amb l'esperança
Que vós me doni una mirada.

Sense vós, jo no sóc res, com una flor sense el sol,
Puix que vós il·lumineu ma vida.

Una poma d'amor plena de caramel,
Com el vostre amor omple ma vida.

Vos dic adeú,
Mes existireu sempre en els meus poemes.

Alexis SEN-BOYER, 4º1, Collège de la Côte Radieuse, Canet.

Un Cavaller coratjós

Un cavaller coratjós
Hagué d'anar a fer la guerra.
Mentres la seua estimada
Raptada fou pels soldats.

Ella, tota perduda,
Només feia que plorar.
Es pensava que el seu noi,
L'havien potser matat.

La tancaren dins la cel·la
D'un castell ben amagat.
Ai, pobra dama enyorada,
On és el teu estimat?

Però un dia el cavaller,
Després de molt i molt buscar,
Trobà la seua estimada
I a casa varen tornar.

Romuald CHETANEAU, 4ºA, Collège Pierre Mendès-France, Saint-André.

Second prix / segon premi

Jaumet

Jaumet, constantment insultat
Pels nobles, pagès de velles barbes,
Després de jornades tan llargues,
El camperol torna a casa humiliat.

Durant aquest temps, el noble,
Viu en la riquesa
Envoltat de senyores de casa,
Apartat del poble.

Malgrat tota la seva fortuna,
El rei no té amics veritables,
Mentre que el pagès té companys admirables
Que seran sempre allà per ell en la vida.

Emeline JOULIA, 3º3, Collège Pierre de Coubertin, Font-Romeu

Mentions spéciales / mencions especials :

Merlí el bruixot

Myrddin, Merzhin, Merlí...
De cops bruixot, de cops druida,
Nat de la sina de Charis,
Filla del rei d'Atlàntida.

Inigualable mag,
De l'aigua farà sortir l'espasa,
Per oferir al rei Artur
La seua cort estimada.

De la Bretanya feu reialme,
Acompanyant Pendragon.
Amic d'animals i d'homes,
Matares molts dragons.

Amorós de Morgana,
Al fons del llac té el palau.
En fa escola d'encanteris,
De màgia i secrets eteris.

Gaëlle GENE, 4^aA, Collège Pierre Mendès-France, Saint-André.

Amor cortès

Aquesta llegenda del cor menjat
Molta gent la coneix.
Oh ! Guillem de Cabestany,
Romàntic i cortès !

Curiosament ha desaparegut
Oh! És estrany!
Ramon va trobar en Guillem
Li va tallar el cap !

Va fer portar el cap a casa seua.
Què va fer llavors Saurimonda ?
Va caure morta... de la torre
Després d'haver menjat el cor !

Marielle Auriach, 3 A del col·legi de Sant Andreu.

Mention particulière pour le nombre de poèmes envoyés

Les élèves des classes du Collège Pierre de Coubertin, Font-Romeu

Ecoles primaires bilingues cycle 3 / Escoles primàries bilingües cicle 3 :

Premier prix / Primer premi (ex-aequo) :

La bandera catalana

La bandera? Això! A sí.
D'un cavaller? Això! A sí.

Un home al cor pur
Va donar la seua sang
Per tu, per ells, per ell.

Amb or i sang pura,
La bandera va néixer.
Amb l'or d'un escut,
Amb la sang d'un cavaller,
Que dins la batalla
Va deixar-hi la seva vida,
Per tu, per ells, per ell!!!

Lucie JUBAL, CM2, Ecole Jean Petit, Prades.

Guifré el Pilos

Senyor de Catalunya
Escut d'armes d'or
L'escut que protegeix Catalunya.

Una guerra, una llança
La sang noble d'un cavaller reial
Un escut de sang i d'or
És la bandera catalana.

Elisa FERNANDEZ, CM1, Ecole J.Clerc, Prades.

Maternelles bilingues / Maternals bilingües :

Premier prix / Primer premi :

Cavaller,

Poema mutilat, a partir del poema *Mariner* de Miquel Martí i Pol (en roig dins el text).

Cavaller, **si fos**
Com abans
Combatries l'enemic
De bona traça,
M' aniria a cavall bosc **endins**
Tot sol amb una espasa.

Julien VILA, 5 ans, Classe bilingue français-catalan
Ecole Maternelle Jean Amade, Perpignan

Images de Lila Bensmaïl (5ans) et de
Milan Mikolajczak (6 ans), Classe bilingue
Ecole Maternelle Jean Amade, Perpignan

